

MARIA BIEȘU: FAȚEȚELE VOCAȚIEI

Doctor în studiul artelor **Parascovia ROTARU**
Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM

După debutul pe scena lirică din Chișinău în rolul principal din opera *Tosca* de Puccini, în anul 1962, presa de la noi scria următoarele: „Maria Bieșu a demonstrat capacități de artistă prin ținuta firească, iar prin voce – har ales...” [1].

Din acel moment și până în zilele noastre cei care au făcut referințe la personalitatea Mariei Bieșu au recurs la cele mai înalte aprecieri, asemuind-o cu un miracol, cu un mister, calificând-o drept un fenomen al culturii naționale. Scriitoarea Claudia Partole, printr-o expresie metaforică, a văzut-o pe distinsa cântăreață venind chiar din *Țara Muzicii*. Și de ce nu? Doar acel *har ales* al Mariei Bieșu a venit de sus, unde Creatorul este preamărit prin cântarea neîncetată a celor cerești.

Harul Mariei Bieșu s-a caracterizat, mai întâi de toate, probabil, prin faptul că se născuse departe de patria *operei* despre a cărei existență nici măcar nu auzise. Dar într-un final, a ajuns să uimească o lume întregă tocmai ca interpretă a acestui gen muzical select.

La Conservatorul din Chișinău Maria Bieșu venise cu vocea-i bine formată, care de la sine răsuna perfect. Frumos marcată de un timbru unic și inconfundabil, ea, vocea, nu avea nevoie de modificări. Se cerea doar ca viitoarea cântăreață să fie inițiată în disciplinele muzicale pentru a învăța mai rapid rolurile pe care și le dorea să le interpreteze.

Tocmai așa poate fi explicat eșecul celor două încercări de a interveni în vocea Mariei Bieșu. După prima tentativă, din diapazonul larg al vocii dispăruseră sunetele acute, înalte. După cea de-a doua intervenție, Maria Bieșu avea să spună: „S-a întâmplat altceva, la fel de neplăcut: mi s-a luat vocea de pe respirație și am început să cânt simplu, amatoricește. ... Iată atunci, pentru prima dată, am înțeles că ceea ce-mi dăduse natura, așa trebuia să rămână – nimeni n-avea dreptul să intervină!” [2].

Deși își dăduse seama de unicitatea vocii sale, Maria Bieșu tindea mereu spre perfecțiune. Astfel, mergând în Italia la renumitul Teatru La Scala din Milano pentru stagiul, se întristase mult când dintre toți cei veniți acolo, doar ea fusese eliberată de la orele de canto. Necunoscând adevăratul motiv pentru care se procedase astfel, Maria Bieșu, cu lacrimi în ochi, le-a reproșat renumiților profesori italieni: „...Eu am venit aici să învăț belcanto, ca și ceilalți” [3].

Maria BIEȘU, Membru de Onoare al AȘM
3.09.1935 – 16.06.2012

Dorința i-a fost îndeplinită, doar că la scurt timp, și-a dat seama că vocea încetase să fie la fel de sonoră și firească precum fusese. Speriată de-a binelea că vocea i se schimbese nu în direcția așteptată, Maria Bieșu i-a mărturisit acest lucru profesorului, care avea să-i dea o ultimă lecție nu doar pentru acel moment, ci și pentru tot restul carierei artistice: „Ți-am spus destul de clar că vocea ta nu are nevoie de intervenții străine. La dumneata de-acum e un belcanto minunat! Spune-i mamei dumitale mulțumesc că te-a născut pregătită pentru scenă” [4].

Recăpătându-și vocea, Maria Bieșu începuse din nou să cânte așa precum simțea. Rând pe rând apăreau rolurile din cele mai cunoscute opere, cum ar fi *Tosca*, *Aida*, *Cio-Cio-san* și multe, multe altele, care nu doar i-au marcat destinul artistic, ci i-au adus recunoștință și aprecieri în toată lumea.

Conform propriilor mărturisiri, Maria Bieșu descoperea caracterul personajului, modul de comportament scenic, mișcările și mimica necesară în fraza muzicală, în evoluția melodică a acesteia: „Toate nuanțele ce țin de caracterul personajului se găsesc în intonația muzicală, în sinteza dintre cuvânt și melodie. Sarcina mea este doar să cânt sincer, cu suflet și sentiment.” [5]. Acesta ar fi secretul din care decurgea contopirea ideală, în rolurile create, dintre latura vocală și cea scenică.

Însă principalul moment în crearea unui personaj Maria Bieșu îl vedea în trăirea rolului: „... ca interpret ești dator să-i dai viață prin voce, gesturi, acțiune... Nu poți cânta fără să trăiești rolul” [6]. Aceste destăinuiri ne fac să înțelegem de ce toate personajele întruchipate de marea cântăreață de operă apăreau în scenă ca ceva viu și firesc.

Maria Bieșu a fost interpreta care întotdeauna cânta cu plăcere ceea ce i se potrivea vocii sale. Acest fapt explică bogăția și varietatea repertoriului ei. Pentru muzica camerală interpreta avea o predilecție specială și o îndrăgise la fel ca și pe cea populară, prin care se lansase pe marea scenă. În acest gen de muzică, care de altfel este unul foarte dificil, Mariei Bieșu îi plăcea să dezvăluie bogăția și diversitatea sentimentelor omenești.

Aproape douăzeci de ani Maria Bieșu a cântat și în corul bisericesc. Harul său, dar și munca depusă au făcut ca primadona Operei Naționale să excelizeze în acest domeniu al artei sonore. Prin simțul muzical ieșit din comun, ea a redat toată profunzimea și sensul cuvântului scripturist înveșmântat în sunete muzicale.

Nenumărate au fost calitățile sufletești ale Mariei Bieșu, dintre care sentimentul iubirii va rămâne proverbial, or, potrivit religiei ortodoxe, a iubi înseamnă a te jertfi. Toată viața marei noastre artiste a fost o jertfă continuă. Ea nu și-a rezervat nici timp, nici forțe pentru viața personală. Având posibilitate să plece peste mări și țări pentru a-și asigura o stare materială mai bună, o existență cu mai puține obstacole, poate, nici prin gând nu-i trecuse s-o facă: „Eu nu pot lăsa ce am mai drag – baștina mea, oamenii apropiați, teatrul unde m-am lansat. Nu pot! Voi cânta pentru ai mei, pentru acei care mă iubesc și mă înțeleg...!” [7].

Îndemnată de același sentiment al dragostei față de aproapele, în calitate de președintă a Uniunii Muzici-

enilor din Republica Moldova Maria Bieșu nu obosea să organizeze diferite concursuri de muzică populară, vocală și instrumentală, alte manifestări culturale, urmărind un singur scop: cel de a descoperi și de a scoate din anonim talente ale poporului nostru.

Până și *Festivalul Internațional al Vedetelor de Operă și Balet „Invită Maria Bieșu”* este, la fel, un rod al iubirii: „... o manifestare a dragostei mele față de Moldova și față de belcanto, artă la care m-a adus harul dumnezeiesc. ... Prin intermediul acestei sărbători mi-am văzut realizat un mare vis, de a mângâia, prin cântare aleasă, sufletul zbciumat al neamului meu” [8].

Maria Bieșu a avut un suflet mare, mereu îndreptat spre frumos, de unde și realizările sale pentru cultura națională rămân a fi la fel de mărețe și înălțătoare. Nu avem cum ști dacă Bunul Dumnezeu va mai binecuvânta acest plai mioritic prin a ne trimite un talent precum a fost distinsa noastră cântăreață. Vom conștientiza însă că prin toată ființa sa Maria Bieșu a fost o binecuvântare divină pentru tot neamul nostru.

Aceste rânduri se vor a fi un modest omagiu adus Mariei Bieșu, care ar fi împlinit în anul curent vârsta de 80 de ani.

BIBLIOGRAFIE

1. Bieșu M. *Viața mea e un turneu*. Chișinău: Cartea Moldovei, 2009, p. 55.
2. *Idem*, p. 48.
3. *Idem*, p. 57.
4. *Idem*, p. 57.
5. Maria Bieșu – vocație și destin. Colecția ACADEMICA. AȘM, Ch.: F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2010, p. 195.
6. Bieșu M. *Viața mea e un turneu*. Op. cit., p. 88.
7. *Idem*, p. 79.
8. *Idem*, p. 136.

Ilie Bogdesco. *Natura statică Utamaro*, 1993